

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

КОСТЬ М. - О. І., ФЕНЦИК О. М. Теоретичні засади формування інформаційної культури майбутніх менеджерів освіти	116
КРЕМІНЬ У.М. Організація інклюзивного освітнього середовища у закладах загальної середньої освіти як наукова проблема	118
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Академічна доброчесність – інструмент забезпечення якості освіти	120
КУРИЛО Л.Ф. Інклюзивна освіта студентів як психолого-педагогічний феномен.....	123
КУС Б.І., ЧЕКАН О.І. Сучасні проблеми і тенденції розвитку логопедії як науки.....	126
КУШНІР І.І., БЕРЕНИЧ В.І. Шляхи формування здорового способу життя у студентів фахового коледжу	131
КУШНІР І.І., КАЮК О.А. Особливості самореалізації педагогів у професійній діяльності	133
КУШНІР І.І., КУРИЦЯ Н.В. Використання сучасних технологій навчання в освітньому процесі закладу вищої освіти	134
КУШНІР М. М., ПИНЗЕНИК О. М. Компетентнісний підхід у підготовці вихователя дітей дошкільного віку	136
КУШНІР І.І., СВІТЛИНЕЦЬ І.М. Шляхи розвитку психолого-педагогічної компетентності майбутніх учителів на етапі навчання в магістратурі	138
ЛБА О.М., ГАЙНАЛІЙ В.В. Професійний саморозвиток учителя: теоретичні основи.....	140
ЛБА О.М., ПРИЙМИЧ А.В. Психолого-педагогічні особливості пізнавальної активності молодших школярів	142
ЛІСЦЬКІ М.С. З історії становлення та розвитку професії вчителя в Мукачівській державній вчительській семінарії	144
ЛОКЕС К.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Формування дослідницької компетенції і навичок самостійної роботи учнів початкової школи в умовах екскурсії	147
ЛОМАГА К.В., БАРНА Х.В. Основні завдання виховання дитини дошкільника в родині	149
МАГЕРОВИЧ К.В., ЧЕКАН О.І. Історичний аспект дослідження аутистичних порушень	151
МАЙБОРОДА І. Е. Народне декоративно-прикладне мистецтво як засіб формування художньої культури майбутніх учителів початкової школи	154
МАКАРА Ж.М., ЛАВРЕНОВА М.В. Інтеграція принципів фінської системи освіти в освітні реформи України	156
МАРГІТИЧ А.І. Організаційна культура коледжу: цінності та норми для студентів і викладачів	158
МАХОВСЬКА А.І., МОЧАН Т.М. Модернізації професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи	160
МИКУЛІНА А. К. Модернізації дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку суспільства	162
МИКУЛІНА А. К., ВЕЛИЧКАНИЧ М. В. Навчання декоративного ліплення дошкільників за мотивами народної іграшки та кераміки	164
МИХАЙЛОВА К.В., ВОЛОШИН Н.П. Екологічне виховання як складова всебічного розвитку особистості дошкільника	166
МОЛНАР Т.І., СОЛОВЙОВ Д.С. Поняття управлінської культури менеджера освіти.	169
МОЛНАР Т.І., ТИНТА В.В. Сутність та функції освітнього маркетингу	171
МОЧАН Т.М. Практична підготовка педагогів у сучасних умовах	173
ОЖОГАНІЧ О. В., БРИЖАК Н. Ю. Підготовка майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти: теоретичний аспект	175

Вищевідзначені характеристики культури коледжу, взяті разом, відображають і надають сенс концепції організаційної культури. Допомогу в розумінні цієї концепції може надати модель відносин між змістом культури закладу освіти, її проявом і сприйняттям та інтерпретацією цієї культури студентами.

Література

1.Медведь В. В. Развитие управленской культуры в профессионально-техническом учебном заведении : дис... канд. пед. наук: 13.00.01/ В. В. Медведь ; Центральный ин-т последипломной педагогической освіти АПН Украины. – К., 2007. – 284 с.

2.Тимошко Г. М. Аналіз феномену «Організаційна культура у педагогічній теорії і практиці» / Г. М. Тимошко // Вісник ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка. – 2012. – № 96. – С. 211–214.

3.Элвессон М. Организационная культура / М. Элвессон. – Харьков : Изд-во «Гуманитарный центр», 2005. – 186 с.

УДК 371.13

МАХОВСЬКА А.І., МОЧАН Т.М.,
Мукачівський державний університет

МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Підготовка майбутніх учителів початкової школи, здатних до самостійного навчання і розвитку індивідуальної науково-обґрунтованої діяльності є головною метою педагогічної освіти у багатьох сучасних країнах світу. В Україні, як і в інших державах, має місце переорієнтація навчально-предметної моделі освіти на особистісно зорієнтовану, в осередок якої покладено розвиток особистості студента як людини суспільства, як суб'єкта діяльності, що має взаємопов'язані природну, соціальну та культурну сутності [1, с. 36].

У низці наукових розвідок розкрито ґрунтовна методологічна база, яка є основою для модернізації професійної підготовки майбутніх учителів початкової ланки освіти. У наукових дослідженнях розкрито проблеми історії і теорії світової педагогічної освіти (Ю. Завалевський, І. Зязюн, О. Савченко та ін.); площини історії розвитку вітчизняної та зарубіжної практики підготовки вчителів початкової школи (Я. Кодлюк, О. Матвієнко, О. Рега та ін.); теоретичні та методичні засади формування професіоналізму, професійної культури, професійної компетентності та майстерності майбутнього вчителя (О. Біда, О. Дубасенюк, Л. Коваль, Л. Петухова та ін.); нормативні вимоги та характерні завдання професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи (О. Будник, Н. Глузман, В. Кремень, Л. Хоружа та ін.); сутність педагогічних інновацій та оновлений зміст професійної педагогічної освіти (О. Красовська, А. Крижановський, Г. Черненко та ін.).

У ряді країн Європейського Союзу прийнятій рекомендації у яких описано низку умінь, які повинні бути сформовані в майбутніх учителів

початкових класів після завершення професійної підготовки у закладах вищої освіти: здатність формувати у процесі професійної діяльності універсальних навчальних компетенцій здобувачів початкової освіти; здатність ефективно викладати в класах з учнями з різних соціальних і культурних оточень з урахуванням різноманітного діапазону їх здібностей і потреб; здатність будувати особисту професійну діяльність у взаємодії з колегами, батьками учнів та соціальним оточенням школи; здатність до опанування нових знань й інновацій як наслідок участі в рефлексивній діяльності та наукових дослідженнях, формування безпечного і привабливого освітнього середовища; здатність до постійної самоосвіти та самовдосконалення в процесі особистого професійного розвитку [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

С. Мартиненко визначив такі напрями модернізації професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи: вмотивованість вибору педагогічної професії (відбір студентів на основі спеціальної співбесіди); формування особистісних якостей студентів педагогічних закладів освіти (інтегрованість свідомості, глобальність мислення, широка інформативність) за допомогою курсів на вибір; підготовка до вирішення таких проблем, як шкільна адаптація дітей різних етнічних груп; практична спрямованість у викладанні психології та педагогіки (оволодіння тестовими завданнями та технікою їхнього дешифрування) [3, с. 211].

У дослідженнях К. Ширяєва наголошується на тому, що професійна підготовка майбутніх учителів, яка відбувається на засадах культурологічної, теоретичної та практичної діяльності, є особистісно та соціально цілеспрямованим процесом, що передбачає визначення мети, формування мотивації студентів, відбір її змісту й організацію різних видів професійної діяльності (педагогічної, виховної, соціокультурної). Результатом продуктивної професійної підготовки є сформованість у майбутніх учителів початкової школи професійної компетентності [4, с. 35-36].

На думку Н. Юрченко, результатом якісної підготовки майбутніх учителів початкових класів, є сформованість здібностей осмислювати проблеми, що повстають у конкретних ситуаціях, умотивовувати можливі рішення шляхом їхнього аналізу та оцінки, бачити перспективи особистого професійного зросту й відповідно реагувати на сучасні виклики [5, с. 237]. Це буде мотивом до розвитку ціннісного ставлення майбутніх учителів початкової школи до професійної педагогічної діяльності. Таке саме ставлення формується в майбутніх педагогів за допомогою знань щодо цінностей культури й освіти в країні, розвитку активної позиції в галузі збереження і розвитку духовної культури, розвитку міжетнічного діалогу [6, с. 246].

Підсумовуючи зазначене, варто констатувати, що процес модернізації професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи повинен спрямовуватися на послідовну діяльність, в якій майбутній учитель початкової школи опановуватиме досвід педагогічної діяльності, педагогічного мислення, прийняття педагогічно раціональних рішень, опановуватиме процедури

цілепокладання, робитиме вибір засобів досягнення педагогічних цілей, аналізу й оцінки досягнень учнів початкової школи і власної ефективності.

Література

1. Бурлакова Т. В. Индивидуализация профессиональной подготовки студентов: концептуальные основы : монография. Шуя : изд-во ШГПУ, 2008. 179 с.
2. Pedagogical Constitution of Europe. URL: <http://www.arpue.org/index.php/uk/chasopysyevropeiski-pedahohichni-studii/pedahohichna-konstytutsiia-yevropy>
3. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи : навч.-метод. посіб. Київ : Сім кольорів, 2010. 434 с.
4. Ширяева К. В. Профессионально-коммуникативная подготовка студента вуза: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Волгоград. гос. соц.-пед. ун-т. Волгоград, 2015. 143 с.
5. Юрченко Н. М. Підготовка майбутнього вчителя до формування комунікативних умінь молодших школярів. *Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2014. №10. С. 235–240.
6. Червінська І. Б. Соціокультурна детермінація професійно-педагогічних цінностей у майбутніх учителів початкових класів. *Гірська школа Українських Карпат*. 2013. № 10. С. 245–247.

УДК373.2.09:316.422(043.2)

МИКУЛІНА А. К.,
Мукачівський державний університет

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Освіта у всьому світі розглядається як базова загальнокультурна цінність. Необхідність модернізації змісту дошкільної освіти зумовлюється реформуванням галузі згідно з національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті, законами України «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», оновленого Базового компоненту дошкільної освіти, тенденціями розвитку суспільства в нову епоху. Ці документи визначають основні тенденції розвитку дошкільної освіти, відповідність змін, що відповідають світовим тенденціям; розкривають організаційно-змістові характеристики оновлення дошкільної освіти на сучасному етапі; указують на закономірності й принципи, що мають консолідувати освітній простір України.

Зростання свідомості освітян, об'єктивна необхідність оновлення принципів, гуманізації цілей і завдань дошкільної освіти, оптимізації життя сучасної дитини відповідно до демократичних засад українського суспільства актуалізують проблему модернізації змісту першої ланки освіти, що виступає основою для подальшого культурного зростання особистості.

Метою розвитку дошкільної освіти є реалізація державної політики щодо забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям дошкільного віку на здобуття дошкільної освіти; забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку системи дошкільної освіти; збільшення відсотка охоплення дітей дошкільними навчальними закладами; модернізація змісту дошкільної освіти; підвищення якості підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів [2].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>